

Olsztyn, 5 maja 2025 r.

SO-III.431.2.2025

**Pan
Maciej Radtke
Burmistrz Miasta Lubawa**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miasta Lubawa (NIP 7440005554, REGON 510011569) z siedzibą przy ul. Rzepnikowskiego 9A, 14-260 Lubawa.

W okresie objętym kontrolą oraz w czasie prowadzenia kontroli funkcję Burmistrza Miasta Lubawa – kierownika jednostki kontrolowanej pełnił Pan Maciej Radtke (na stanowisku od 6 grudnia 2010 r. do chwili obecnej).

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- 1) Maciej Jurzyński – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolnego, posługujący się legitymacją służbową nr 7/2025 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.61.2025 z 23 stycznia 2025 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;
- 2) Beata Mamińska-Pietrzak – kierownik oddziału, członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 4/2023 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.60.2025 z 23 stycznia 2025 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Kontrolę rozpoczęto 3 lutego, a zakończono 11 marca 2025 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod numerem 1/2025.

Zakres kontroli: realizacja przez Urząd Miasta Lubawa w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze dowodów osobistych i ewidencji ludności.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2022 r. poz. 671 ze zm.) i art. 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2024 r. poz. 736 ze zm.).

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, jak i w czasie kontroli, zadania wynikające z ustawy o dowodach osobistych i ustawy o ewidencji ludności należały do zakresu działania Referatu Spraw Społeczno-Obywatelskich i Obrony Cywilnej (dalej jako Referat). Bezpośredni nadzór nad pracą Referatu sprawował Burmistrz Miasta Lubawa. Natomiast na stanowisku Kierownika Referatu zatrudniony był Pan Robert Swat, który odpowiadał m.in. za zapewnienie skuteczności i terminowości wykonywania zadań przez podległych pracowników, należytej organizacji pracy i prawidłowego obiegu dokumentów w referacie oraz właściwego przyjmowania i załatwiania interesantów. Zadania objęte kontrolą wykonywała Pani Katarzyna Tańska, zatrudniona na stanowisku inspektora ds. obywatelskich. W razie jej nieobecności zastępstwo w zakresie dowodów osobistych i ewidencji ludności wykonywała Pani Katarzyna Raszkowska, zatrudniona na stanowisku inspektora ds. gospodarczych i transportu.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

I. Realizacja zadań w zakresie dowodów osobistych

1. Wydawanie dowodów osobistych

Badaniem kontrolnym objęto 90 z 1242 spraw wydania dowodu osobistego (7,24% ogółu spraw). Nie stwierdzono nieprawidłowości, natomiast ujawniono następujące uchybienia:

1) W sprawie 2807021/2024/0384736/01 wydano dowód osobisty na wniosek, do którego wnioskodawca załączył fotografię wykonaną wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku. Takie działanie było formalnie niezgodne z art. 29 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych, z którego wynika, że fotografia załączona do wniosku o wydanie dowodu osobistego powinna być wykonana nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku. Z wyjaśnień udzielonych do kontroli wynika, że pracownik przyjął fotografię identyczną, jak przy wniosku złożonym 10 miesięcy wcześniej, ponieważ po zweryfikowaniu wizerunku twarzy osoby uznał, że nie zmienił się od wydania poprzedniego dowodu osobistego. Uchybienie nie wywołało skutków.

2) We wnioskach o wydanie dowodu osobistego osobie małoletniej po raz pierwszy jako podstawę ustalenia jej tożsamości wpisywano każdorazowo (poza rejestrem PESEL) również

Rejestr Dowodów Osobistych (RDO), w którym osoba ta jeszcze nie figurowała. Przyczyną uchybienia był pewien automatyzm działania pracownika, który „mechanicznie” wpisywał jako sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o dowód osobisty również RDO, ale faktycznie dane sprawdzane były tylko w rejestrze PESEL. Uchybienie nie wywołało skutków.

3) W większości spraw jako sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o dowód osobisty przy jego odbiorze wpisano „osobiście, posiadacz”, nie wskazując tym samym rzeczywistego sposobu potwierdzenia tożsamości. Z wyjaśnień do kontroli wynika, że pracownik przyjął interpretację, zgodnie z którą wystarczające będzie uzupełnienie rubryki dotyczącej sposobu ustalania tożsamości osoby ubiegającej się o dowód osobisty poprzez wpisanie „osobiście, posiadacz”, ponieważ dowód osobisty odbierała ta sama osoba, która wnioskowała o nowy dowód. Dodatkowo organ miał możliwość weryfikacji danych na podstawie przedłożonego dowodu osobistego oraz danych zawartych w Rejestrze Dowodów Osobistych. Należy jednak wskazać, że tożsamość osoby odbierającej dowód powinna być ustalona i odnotowana zgodnie z art. 30a ustawy. Przepis ten stanowi, że organ gminy potwierdza tożsamość osoby odbierającej dowód osobisty oraz osoby, o której mowa w art. 30 ust. 3, na podstawie dowodu osobistego, ważnego dokumentu paszportowego lub danych zawartych w RDO. Uchybienie nie wywołało skutków.

Z informacji przekazanych przez jednostkę kontrolowaną wynika, że miejsce przechowywania i wydawania dowodów osobistych nie spełnia wszystkich wymogów określonych w art. 43 ustawy o dokumentach publicznych.

2. Unieważnianie dowodów osobistych

Wybrane do badania sprawy wydania dowodu osobistego weryfikowano również pod kątem prawidłowości unieważnienia w RDO poprzedniego dowodu osobistego wnioskodawcy. Weryfikacji poddano 68 przypadków unieważnień. Nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień.

3. Udostępnianie danych z RDO i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

Badaniem objęto 6 spraw (100%). We wszystkich zbadanych sprawach wnioski były uzasadnione i zostały złożone przez uprawnione podmioty. Odpowiedzi udzielono bez zbędnej zwłoki. Jednocześnie stwierdzono, że:

1) W sprawie SOOC.5345.3.2.2024 do wnioskodawcy skierowano wezwanie do usunięcia braku formalnego, ponieważ podanie nie zostało wniesione na właściwym formularzu. Do akt sprawy włączono nieaktualne stanowisko z 2016 r nr SO-IV.620.9.2016. Aktualne stanowisko w tej sprawie Wojewoda Warmińsko-Mazurski przekazał nadzorowanym jednostkom gmin za pismem z 16 kwietnia 2021 r. nr SO-III.620.4.2021.MJ. Za brak w tej sprawie należało uznać podpisanie wniosku przez p.o. Zastępcy Naczelnika Wydziału

Kryminalnego. Do wnioskodawcy nie skierowano informacji, że ze względu na nieuzupełnienie braków organ pozostawia pismo bez rozpoznania, co w ocenie kontrolerów jest wbrew zasadzie udzielania informacji wyrażonej w art. 9 k.p.a. W wyjaśnieniach jednostka wskazała, że telefonicznie ustalono, że osoba podpisująca pismo działała z upoważnienia komendanta, ale w aktach nie ma notatki w tej sprawie, mimo że zgodnie z art. 14 k.p.a. organy są zobowiązane do przestrzegania zasady pisemności (uchybiecie). Ze względu na ponowne złożenie wniosku w tej sprawie i podpisanie go przez osobę upoważnioną nie stwierdzono skutków uchybiecia. Przyczyną powstania uchybiecia była niewłaściwa interpretacja przepisów przez referenta sprawy.

2) W sprawie nr SOOC.5345.3.6.2024 udostępniono dokumentację związaną z dowodami osobistymi na wniosek sądu rejonowego utrwalony w postaci papierowej, który nie zawierał własnoręcznego podpisu (nieprawidłowość). Z przepisu art. 75 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych wynika, że wniosek o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej musi być opatrzony podpisem własnoręcznym. W wyjaśnieniach do kontroli zastępca kierownika jednostki wskazał: „Wniosek nie wymagał odręcznego podpisu, ponieważ zgodnie z § 21 ust. 4 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej pisma sądowe, które mogą być wysyłane bez podpisu, określa załącznik nr 3 do zarządzenia”. Z tym stanowiskiem nie można się zgodzić. Przepisy powołanego zarządzenia nie mają zastosowania do składania wniosku o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Co więcej, nawet załącznik nr 3 do ww. zarządzenia, zawierający listę pism sądowych, które mogą być wysyłane bez podpisu własnoręcznego zgodnie z § 21 ust. 4, nie przewiduje wniosku o udostępnienie dokumentacji kierowanego przez sąd do organu gminy. Przyczyną nieprawidłowości była zatem błędna interpretacja przepisów, a jej skutkiem – udostępnienie dokumentacji na wniosek obarczony brakiem formalnym, który nie został uzupełniony.

II. Realizacja zadań w zakresie ewidencji ludności

1. Rejestracja miejsc pobytu obywateli polskich i cudzoziemców oraz nadawanie numeru PESEL na wniosek

Badaniem objęto 45 z 609 zgłoszeń meldunkowych (7,38% ogółu spraw) stanowiących podstawę rejestracji miejsca pobytu stałego lub czasowego, wymeldowania z miejsca pobytu stałego lub czasowego albo wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej i powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej. Na tej podstawie ustalono, że:

1) W sprawie nr SOOC.5342.1.322.2024 jako datę zameldowania na pobyt stały zarejestrowano w rejestrze PESEL „22.11.2024” pomimo, że zgłoszenie pobytu wpłynęło

do jednostki kontrolowanej drogą elektroniczną (przez ePUAP) dzień później, tj. „23.11.2024” (nieprawidłowość). Przyczyną błędu była omyłka pracownika sekretariatu urzędu, który jako datę wpływu przyjął i zarejestrował 22 listopada 2024 r., zamiast prawidłowo 23 listopada 2024 r. uznając, że „nie może przyjąć z datą 23 listopada 2024 r. ponieważ w tym dniu nie było go w pracy” (była to sobota). Błędu nie dostrzegł pracownik realizujący sprawę, pomimo że na wydruku zgłoszenia pobytu oraz załączonego dokumentu z wynikiem weryfikacji podpisu elektronicznego wynikało jednoznacznie, że zgłoszenie zostało opatrzone podpisem zaufanym przez zgłaszającego w dniu 23 listopada 2024 r. Skutkiem nieprawidłowości było zarejestrowanie zameldowania w rejestrze PESEL z niewłaściwą datą.

2) W sprawach nr SOOC.5342.2.105.2024 i SOOC.5342.2.120.2024 w adresach pobytu czasowego w rejestrze PESEL wpisano również numery lokali, pomimo, że zameldowanie dotyczyło pobytu w budynku internatu (nieprawidłowość). Zastępca kierownika jednostki wyjaśnił: „Nie zostały w żaden sposób ustalone numery lokalu. Pobyt czasowy pod wskazanym adresem w obu sprawach został zarejestrowany na podstawie wypełnionych druków zgłoszenia pobytu czasowego, które zostały podpisane przez Wicedyrektora Szkoły (...). Budynek mieszczący się przy ulicy (...) w Lubawie jest to internat, a więc podzielony jest na odrębne pokoje, w których zamieszkują uczniowie na czas trwania nauki”. Należy jednak wskazać, że „odrębność” pokoi mieszkalnych, w których zamieszkują wychowankowie internatu nie oznacza, że są to lokale wydzielone (wyodrębnione z całego budynku). Tymczasem zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności, w gminach, które uzyskały status miasta, adres określa się przez podanie m.in. nazwy miasta (dzielnicy), ulicy, numeru domu i lokalu – jeżeli jest wydzielony, przez co należy rozumieć lokal samodzielny, choć niekoniecznie stanowiący przedmiot odrębnej własności (por. wyrok WSA w Warszawie z 9 stycznia 2018 r., IV SA/Wa 2367/17). Skutkiem nieprawidłowości było zapisanie adresu pobytu niezgodnie z zasadami jego określania przewidzianymi w ustawie.

3) W sprawie nr SOOC.5342.2.105.2024 po zarejestrowaniu w PESEL pobytu czasowego nie wysłano zlecenia do właściwego kierownika USC o usunięcie niezgodności danych osoby obejmujących literówkę w nazwisku rodowym osoby, brak nazwiska rodowego ojca i brak kraju urodzenia (uchybiecie). Z wyjaśnień do kontroli wynika, że przed zameldowaniem osoba była sprawdzana w rejestrze PESEL i pracownik zauważył niezgodności danych, jednak przez dużą ilość zgłoszeń w tym czasie (29 uczniów przyjętych do internatu) zapomniał wysłać zlecenie. Uchybiecie nie miało wpływu na prawidłowość rejestracji danych adresowych, ale skutkowało pozostawieniem danych niezgodnych we wskazanym zakresie.

4) W sprawie nr SOOC.5342.1.238.2024 przez niedopatrzenie pracownika w zgłoszeniu pobytu stałego nie poprawiono błędnie określonych dat wskazanych w pozycji

6. Oświadczenia, podpisy – zamiast faktycznej daty podpisania zgłoszenia podano datę urodzenia osoby. Uchybiecie nie wywołało skutków.

5) W sprawie nr SOOC.5342.7.15.2024 zrealizowano zgłoszenie pobytu czasowego cudzoziemca zawierające nieczytelny podpis osoby potwierdzającej pobyt (uchybiecie). Z wyjaśnień do kontroli wynika, że pracownik zrealizował zgłoszenie gdyż uznał, że podpis właściciela lokalu jest czytelny. Osoba ta bardzo często dokonuje czynności w zakresie meldunkowym, w związku z powyższym kontrolowana jednostka dysponuje bogatym materiałem porównawczym. Należy jednak wskazać, że w tym przypadku podpis nie był czytelny, gdyż nie można z niego odczytać nazwiska osoby potwierdzającej pobyt. Nie miało to jednak wpływu na wynik sprawy i nie wywołało skutków.

6) W sprawach SOOC.5342.2024: 27, 29 zgłoszenia zameldowania na pobyt czasowy dotyczyły długich okresów, tj. odpowiednio 6 i 5 lat, co powinno wzbudzić wątpliwości organu, co do charakteru pobytu osoby zameldowanej pod wskazanym adresem – czy jest to rzeczywiście tylko miejsce pobytu czasowego. Z wyjaśnień jednostki kontrolowanej wynika, że zgłoszenia nie wzbudziły wątpliwości organu i dokonano zameldowania osób zgodnie ze ich zgłoszeniami. Jednak należy wskazać, że okoliczności zgłoszenia zameldowania na pobyt czasowy na tak długie okresy mogą wzbudzać podejrzenia co do charakteru pobytu i wtedy organ winien przeprowadzić postępowanie, czy rzeczywiście zadeklarowany w zgłoszeniu pobyt jest wyłącznie pobytem czasowym, a nie pobytem stałym.

Ponadto zbadano 7 spraw (100%) nadania numeru PESEL na wnioski w trybie art. 18 ustawy o ewidencji ludności. W tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości bądź uchybień.

2. Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL

Badaniem objęto 20 z 91 spraw (21,97% ogółu), w tym jedną sprawę zakończoną decyzją odmowną oraz jedną sprawę zakończoną postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania. Ustalono, że:

1) W sprawach z teczki SOOC.5345.1 z 2024 r. o numerach 21, 38, 43, 49, 54, 70, 78 i 88 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych złożone przez komorników sądowych drogą elektroniczną (przez ePUAP) zostały sporządzone i podpisane w postaci elektronicznej oraz – zgodnie z wyjaśnieniami do kontroli – wysłane tą samą drogą do wnioskodawców. Jednak do akt ww. spraw nie załączono urzędowych poświadczeń doręczenia pism, co skutkuje niekompletnością dokumentacji spraw (uchybiecie). Ponadto jednostka kontrolowana nie przedstawiła dowodów doręczenia na wezwanie organu kontroli oraz nie wyjaśniła przyczyn ich braku. Skutkiem uchybiecia jest brak możliwości weryfikacji prawidłowości doręczeń pism.

2) W sprawie nr SOOC.5345.1.43.2024 organ wydał na podstawie art. 47 ust. 3a ustawy o ewidencji ludności postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. W powołaniu podstawy prawnej postanowienia wskazał również art. 61a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, który nie miał zastosowania (uchybiecie). Ponadto w postanowieniu

organ zamieścił błędne pouczenie, że na postanowienie przysługuje zażalenie (nieprawidłowość). Jak wyjaśniła jednostka kontrolowana: „Ustawa nie wskazuje czy ww. postanowienie może być zaskarżone zażaleniem dlatego wiele organów administracji publicznej jak i kontrolnych stosuje zasadę, że skoro nie określono tego w ustawie, a organy administracji publicznej w swoich działaniach obowiązuje K.p.a., to biorąc pod uwagę chociażby prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji wynikające z art. 78 Konstytucji Polskiej, należy stosować ogólne zasady dotyczące postanowień i prawo wynikające z art. 61a Kodeksu Postępowania Administracyjnego”. W dalszej części jednostka kontrolowana argumentowała, że takie stanowisko w dokumentach pokontrolnych zajmują również inni wojewodowie. Należy jednak wskazać jednostce kontrolowanej, że przepisy ustawy o ewidencji ludności nie przewidują możliwości zaskarżenia w drodze zażalenia postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie udostępnienia danych. Postanowienie to jako kończące sprawę podlega natomiast zaskarżeniu do sądu administracyjnego. Należy też wskazać, że Wojewoda Warmińsko-Mazurski przekazał takie stanowisko ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który odpowiada za kształtowanie jednolitej polityki w zakresie realizacji obowiązków określonych w ustawie o ewidencji ludności, wszystkim nadzorowanym organom gmin w piśmie nr SO-III.620.20.2019.AC z 3 kwietnia 2019 r. Wskazana nieprawidłowość skutkowałą wprowadzeniem wnioskodawcy w błąd, co do przysługującego mu środka zaskarżenia, aczkolwiek nie zaskarżył on tego postanowienia.

3) W sprawie nr SOOC.5345.1.6.2024 osoba fizyczna wniosła o udostępnienie adresu innej osoby wskazując na swój interes faktyczny – organ wystąpił do osoby, której dane dotyczą, z zapytaniem o zgodę na udostępnienie danych, ale ze względu na nieodebranie korespondencji wydano decyzję o odmowie udostępnienia danych jednostkowych na podstawie art. 46 ust. 2 pkt 3, 2a i art. 47 ust.3 ustawy o ewidencji ludności. W aktach znajduje się wydruk z PESEL z żądanymi danymi adresowymi osoby, której wniosek dotyczy. W wyjaśnieniach jednostka wskazała, że standardowo zaraz po wpłynięciu wniosku robią wydruk z rejestru (uchybiecie). Wskazać należy, iż nie jest to działanie właściwe, bowiem gdyby wnioskodawca zechciał zapoznać się z aktami sprawy, to mógłby pozyskać żądane dane pomimo, że nie zaszły przesłanki do ich udostępnienia. Ponadto, w przypadku podmiotów publicznych potwierdzony wydruk danych z PESEL (nawet jeżeli faktycznie odmówiono udostępnienia danych) pomniejsza pozostały limit udostępnień jednostkowych przysługujących temu podmiotowi w danym roku kalendarzowym. W okolicznościach tej sprawy nie stwierdzono skutków uchybiecia.

W pozostałym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

3. Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych

Badaniem objęto akta czterech postępowań, w tym wszystkie trzy postępowania wszczęte i zakończone w okresie objętym kontrolą oraz jedno postępowanie wszczęte przed tym okresem, a zakończone w 2024 r. Ustalono, że:

1) W toku postępowania nr SOOC.5343.2.2.2023 organ dziewięć razy kierował do stron zawiadomienie z art. 36 k.p.a. wskazując za każdym razem na niemożność załatwienia sprawy w terminie przewidzianym w art. 35 k.p.a. i podając tę samą przyczynę niezałatwienia, tj. „potrzebę dalszego prowadzenia postępowania dowodowego w celu ustalenia stanu faktycznego” (uchybiecie). Zastępca kierownika jednostki wyjaśnił, że: „Zawiadomienia o zmianie terminu załatwienia sprawy kierowane do stron postępowania 9-ciokrotnie spowodowane było tym, iż organ czekał na postanowienie Sądu o wyznaczeniu przedstawiciela dla nieobecnego w postępowaniu administracyjnym. Przyczyna niezałatwienia sprawy w terminie »potrzeba dalszego prowadzenia postępowania dowodowego« każdorazowo była wpisywana ta sama treść ponieważ był to wciąż ten sam powód (brak postanowienia Sądu o wyznaczeniu przedstawiciela)”. Należy jednak wskazać, że „potrzeba dalszego prowadzenia postępowania dowodowego w celu ustalenia stanu faktycznego” nie jest tym samym, co oczekiwanie na rozstrzygnięcie sądu powszechnego w przedmiocie wyznaczenia przedstawiciela dla nieobecnej strony. Ponadto niezałatwienie sprawy w terminie określonym w art. 35 k.p.a. może nastąpić tylko raz, zaś kolejne przedłużenia postępowania będą dotyczyły niezałatwienia sprawy w terminach wyznaczanych przez organ w trybie art. 36 k.p.a. Nie ma przeciwwskazań prawnych, aby organ wyznaczył nowy termin załatwienia sprawy za dłużej niż miesiąc, o ile przewiduje, że w okresie miesiąca nie zakończy postępowania.

2) Dla trzech różnych spraw wymeldowania (brak tożsamości stanu faktycznego) organ założył i prowadził wspólne akta pod sygnaturą SOOC.5343.2.2.2024 (uchybiecie). Przy czym czynności procesowe dotyczące poszczególnych spraw prowadził i dokumentował odrębnie. Kontrolowana jednostka nie wyjaśniła przyczyn takiego sposobu działania. Uchybiecie nie wywołało skutków. W jednej z tych spraw przyjęto ustne wyjaśnienia od strony, a czynność tę udokumentowano w formie protokołu. Wyjaśnienia przyjęto po pouczeniu strony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i prawie odmowy odpowiedzi na pytania. Czynność przybrała faktycznie formę przesłuchania – zadawania przygotowanych wcześniej pytań stronie, spisywania odpowiedzi (uchybiecie). Nie miało to wpływu na wynik sprawy.

3) W ww. postępowaniach, w zawiadomieniu o możliwości wypowiedzenia się w sprawie przed wydaniem decyzji wskazano, że „zostało zakończone postępowanie administracyjne” (uchybiecie). Należy wobec tego zauważyć, że dopiero decyzja kończy postępowanie w pierwszej instancji (art. 104 § 2 k.p.a.). Z wyjaśnień udzielonych do kontroli wynika, że sporządzając zawiadomienia oparto się na wzorach dostępnych w publikacjach i

systemach informacji prawnej, gdzie użyto zwrotu „zakończenie postępowania w sprawie...”, lub „zakończenie postępowania administracyjnego”. „Organ od wielu lat korzysta z wyżej wspomnianych wydawnictw, jak i serwisu internetowego dlatego zastosowano jedno z rozwiązań tam wskazanych”. Uchybienie nie wywołało skutków.

4) Postępowania o sygnaturze SOOC.5343.2.2.2024 i SOOC.5343.2.3.2024 dotyczące wymeldowania z lokali, których właścicielem jest gmina miejska Lubawa, organ wszczął na wniosek spółki komunalnej będącej zarządcą nieruchomości, a zatem nie będącej podmiotem dysponującym tytułem prawnym do nieruchomości (nieprawidłowość). W wyjaśnieniach do kontroli wskazano, że ww. spółka jest zarządcą zasobów stanowiących własność Gminy Miejskiej Lubawa, a umowa z Gminą przewiduje między innymi wykonywanie czynności prawnych związanych z zarządzanymi zasobami (treści umowy nie przedstawiono). Należy podnieść, iż w tym przypadku pracownik organu błędnie uznał, że zarządca nieruchomości jest jednym z podmiotów wskazanych w art. 28 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności (tj. podmiotem innym niż właściciel dysponującym tytułem prawnym do lokalu) i ma prawo do inicjowania postępowania o wymeldowanie w trybie art. 35 ustawy. Umowa o zarządzanie nie stanowi tytułu prawnego do nieruchomości. Daje ona jedynie uprawnienie do występowania w imieniu podmiotu posiadającego tytuł prawny do tej nieruchomości, ale tylko w ramach kompetencji wynikających z umowy. W tym przypadku postępowanie powinno być wszczęte z urzędu po otrzymaniu stosownej informacji od zarządcy lokali. Skutkiem jest wszczęcie postępowań w niewłaściwym trybie oraz niepoprawne określenie kręgu ich stron, co jednak nie miało wpływu na wynik postępowań.

5) W postępowaniach o sygnaturze SOOC.5343.2.1.2024 i SOOC.5343.2.3.2024 do Komisariatu Policji w Lubawie skierowano zapytanie o ustalenie okoliczności opuszczenia lokalu przez zgłoszonego do wymeldowania, co jest powinnością organu meldunkowego. W postępowaniu nr SOOC.5343.2.1.2024 dodatkowo poproszono o ustalenie czy strona odbywa karę pozbawienia wolności, co organ powinien ustalić w oparciu o dane z KRK.

6) W postępowaniu SOOC.5343.2.1.2024 przesłuchano świadków przed zawiadomieniem strony o toczącym się postępowaniu (uchybienie). Ze względu na późniejsze zgłoszenie wymeldowania przez stronę postępowania i umorzenie postępowania nie miało to wpływu na wynik sprawy oraz nie wywołało skutków.

7) W postępowaniu nr SOOC.5343.2.3.2024 skierowano wezwanie do strony na inny adres niż doręczano jej korespondencję na wcześniejszym etapie postępowania (uchybienie). Jak wyjaśniała jednostka kontrolowana, że „Postanowienie” o przesłuchaniu strony zaadresowane zostało na adres w Lubawie ze względu na to, aby nie występować do Urzędu Gminy Lubawa o pomoc prawną zgodnie z art. 52 k.p.a. Kontrolujący nie mogą jednak uwzględnić powyższych wyjaśnień, bowiem zgodnie art. 51 § 2 k.p.a. obowiązek osobistego

stawiennictwa dotyczy również wezwanego zamieszkałego lub przebywającego w sąsiedniej gminie lub mieście. Ze względu na stawienie się strony na przesłuchanie nie można stwierdzić skutków dla prowadzonego postępowania.

8) W sprawach SOOC.5343.2.1.2024, SOOC.5343.2.2.2024 i SOOC.5343.2.3.2024 podczas przesłuchania świadków zadawano te same szablone pytania, niezależnie od stanu faktycznego, jak i udzielanych odpowiedzi przez świadków. Pytania zostały przygotowane i wpisane do formularzy protokołów przed rozpoczęciem czynności oraz zawierały tezę, że dana osoba opuściła miejsce pobytu stałego. Mogło to podważać zaufanie obywateli do administracji publicznej.

W pozostałym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia są pracownicy Referatu realizujący poszczególne sprawy oraz kierownik Referatu jako osoba sprawująca bezpośredni nadzór nad nimi.

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego, nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Ustalanie tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego i zamieszczanie we wnioskach adnotacji w tym zakresie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i stanem faktycznym.
2. Przestrzeganie wymogu dotyczącego fotografii załączanej do wniosku o wydanie dowodu osobistego określonego w art. 29 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych.
3. Udostępnianie sądom dokumentacji związanej z dowodami osobistymi na wnioski złożone na piśmie utrwalonym w postaci papierowej opatrzone podpisem własnoręcznym.
4. Niewskazywanie jako braku formalnego złożenia wniosku o udostępnienie dokumentacji bez użycia formularza określonego w rozporządzeniu.
5. Każdorazowe ustalanie, czy o dane z rejestru dowodów osobistych lub dokumentację związaną z dowodami osobistymi wystąpiła osoba prawidłowo umocowana przez właściwy organ, w tym sporządzanie w aktach sprawy adnotacji o poczynionych w sprawie ustaleniach.
6. Udzielanie wnioskodawcy informacji o sposobie zakończenia sprawy, w tym informowanie o niezrealizowaniu wniosku ze względu na nieuzupełnienie braków formalnych.

7. Usunięcie niezgodności danych w rejestrze PESEL przez sprostowanie błędnej daty zameldowania na pobyt stały zarejestrowanej w sprawie SOOC.5342.1.322.2024.
8. Nierejestrowanie w rejestrze PESEL numerów lokali w adresach pobytu czasowego w budynku internatu szkolnego.
9. Wysłanie zlecenia usunięcia niezgodności w rejestrze PESEL w danych osoby zameldowanej na pobyt czasowy w sprawie SOOC.5342.2.105.2024.
10. Zapewnienie dokładnej weryfikacji zgłoszeń pobytu pod kątem poprawności dat wpisanych w pozycji 6. Oświadczenia, podpisy oraz czytelności podpisu osoby potwierdzającej pobyt.
11. Załączanie do akt spraw udostępnienia danych z ewidencji ludności załatwianych w postaci elektronicznej urzędowych poświadczeń doręczenia pism.
12. Zamieszczanie w postanowieniach wydawanych na podstawie art. 47 ust. 3a ustawy o ewidencji ludności prawidłowego pouczenia o przysługującym środku zaskarżenia oraz niepowoływanie w podstawie prawnej art. 61a § 1 k.p.a.
13. Wszczywanie postępowań w sprawach wymeldowania z lokali stanowiących własność gminy miejskiej Lubawa we właściwym trybie.
14. Prowadzenie postępowań z zachowaniem wszystkich wymogów procesowych, w szczególności w zakresie zakładania odrębnych akt dla poszczególnych spraw, informowania stron o przyczynie niezakończoności sprawy w terminie czy przesłuchiwanie świadków dopiero po skutecznym zawiadomieniu stron o wszczęciu postępowania.

Proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwagi i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król